

ivm caring capital nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief

[De politiek is aan zet](#)

[Tien jaar 'Principles for Responsible Investment'](#)

[Kamer voor beperking huwelijksgemeenschap](#)

[Nederlands initiatief tegen vervuilende smartphone productie](#)

[Meer duidelijkheid over nieuwe schenkingsvrijstelling per 1-1-2017](#)

[CPB: Nederlandse economie blijft groeien](#)

[Woningmarkt: grootste prijssprong in 8 jaar](#)

De politiek is aan zet

CARING CAPITAL VIEW

Hans Molenaar, IVM Caring Capital CIO

Het wil maar niet vlotten met de economische groei in de wereld. Deze week kwam het IMF met een update van de economische verwachtingen. De titel was veelzeggend: 'Too slow for too long'. Voor dit jaar heeft het IMF de groeiverwachting voor de wereldeconomie verlaagd van 3,4% naar 3,2%. Voor de ontwikkelde landen werd de groei bijgesteld van 2,1% naar 1,9%. Meestal is er na een economische crisis sprake van tijdelijk sterke groei. Dat is dit keer

niet het geval: het IMF spreekt van een lange periode van beperkte groei.

Consument aarzelt

De centrale banken hebben veel gedaan om de groei te versterken. In Europa en Japan deden zij dat door leningen op te kopen en door middel van een negatieve rente. Hiermee willen zij stimuleren dat bedrijven meer investeren en consumenten meer uitgeven, omdat de rente op hun spaargeld bijna nul en soms zelfs negatief is. Maar de negatieve effecten van een lage rente zijn ook zichtbaar geworden. Gepensioneerden voelen dit het hardst, omdat hun pensioenen niet worden geïndexeerd en in een aantal gevallen zelfs verlaagd. Maar ook werkenden ondervinden er nadeel van. Zij zien dit niet onmiddellijk, maar ook het pensioen dat zij in de toekomst zullen krijgen daalt. Ondanks dat het economisch dus langzaam beter gaat, blijven consument terughoudend en zijn zij voorzichtig met het uitgeven van geld (zie grafiek).

De grafiek laat goed zien dat de consumenten in de VS, de Eurozone en Japan terughoudend blijven en maar heel beperkt geld uitgeven. In de Eurozone en de VS groeien de bestedingen met ongeveer 2%, maar in Japan is er zelfs helemaal geen groei. Omdat consumentenbestedingen nog altijd de belangrijkste component van de economie zijn, blijft de totale economische groei ook laag.

Hervormingen

De voorwaarden voor consumenten om meer te besteden zijn er wel degelijk. Zoals gezegd is sparen onaantrekkelijk en is de werkloosheid in de VS en Japan laag. In de VS is het aantal banen de afgelopen jaren zelfs fors gegroeid. In de Eurozone is de werkloosheid al drie jaar aan het dalen, al blijft het niveau hoog. In alle drie de regio's stijgen de huizenprijzen, waardoor de balans van consumenten verbetert. De lage rente heeft als

voordeel dat consumenten met een hypotheek bij een renteherziening vaak veel minder gaan betalen. De daling van grondstoffenprijzen geeft hen meer ruimte om geld aan andere zaken te besteden dan aan brandstof of gas en licht. Maar toch blijven consumenten wereldwijd de kat uit de boom kijken. Kennelijk zijn zij als gevolg van de kredietcrisis veel terughoudender geworden en blijven ze onzeker over de toekomst. De centrale banken hebben hun bijdrage geleverd, maar kunnen niet veel meer doen om de economie te stimuleren. De politiek is nu aan zet. Politici moeten een aantal structurele hervormingen doorvoeren, zodat de economie weer beter gaat functioneren. Het IMF roept de politiek ook op om deze hervormingen door te voeren. Hierbij valt te denken aan aanpassingen op de arbeidsmarkt, maar ook aan fiscale maatregelen.

Belast CO2

Een voorbeeld van zo'n maatregel waar wij voorstander van zijn is het afschaffen van het handelssysteem in CO2 emissierechten. Dit systeem is een aantal jaren geleden bedacht, maar functioneert niet omdat er veel te veel emissierechten worden uitgegeven. In plaats daarvan kan beter een belasting op de uitstoot van CO2 worden ingevoerd van bijvoorbeeld € 80 per ton CO2. Als met de opbrengst van deze belasting tegelijkertijd de belasting op arbeid wordt verlaagd, slaan we meerdere vliegen in één klap. We maken vervuilende energie duurder, wat leidt tot een hogere inflatie. Bovendien wordt zo het gebruik van duurzame energie gestimuleerd. Door arbeid goedkoper te maken zal daarnaast de werkgelegenheid verder groeien, waardoor consumenten meer te besteden hebben. Het lastige van een dergelijke belasting is wel dat we deze met een groot aantal landen tegelijk moeten invoeren, bijvoorbeeld in de Europese Unie als geheel, of liever nog in alle landen van de G7. Maar dit is slechts een voorbeeld. Er zijn méér mogelijkheden om structurele hervormingen door te voeren die goed zijn voor de economie en het vertrouwen. Maar dan moeten wél de politieke wil en moed aanwezig zijn om dergelijke maatregelen door te voeren.

Visie

Ondanks de lagere verwachtingen van het IMF was de stemming op de aandelenmarkten gematigd positief. De grondstoffenprijzen herstelden en in combinatie met de stimuleringsmaatregelen van de centrale banken leidde dit tot beperkte koersstijgingen op de aandelenmarkten. Dit is opmerkelijk, gezien de winstcijfers die de afgelopen weken naar buiten kwamen. Het waren tot nu toe vooral Amerikaanse bedrijven die cijfers over het eerste kwartaal bekend maakten. Veelal was er sprake van een daling van de winst ten opzichte van een jaar geleden. Daar staat tegenover dat de verwachtingen al fors omlaag waren bijgesteld en de cijfers over het algemeen beter waren dan verwacht. Dalende winsten zijn natuurlijk geen positieve factor voor de aandelenmarkten. De cijfers over de economische ontwikkeling in de wereld geven een divers beeld. In China lijkt het wat beter te gaan, al is dit vooral een gevolg van stimuleringsmaatregelen door de overheid. In de VS blijft het aantal banen groeien, maar houden consumenten de hand op de knip. In Europa blijft het economisch

herstel broos en zijn er politieke risico's, in het bijzonder de onzekerheid over een mogelijke Brexit na het referendum in juni. Gelukkig zijn er ook positieve signalen over de economische ontwikkeling. De inkoopmanagers worden bijvoorbeeld optimistischer. Zij zijn vaak de eersten die een herstel zien. Maar één zwaluw maakt nog geen zomer, dus willen wij eerst zien dat deze positieve signalen worden bevestigd door andere economische cijfers, bijvoorbeeld de detailhandelsverkoop.

Beleid

In maart zijn wij voorzichtiger geworden en hebben wij de overweging van aandelen afgebouwd en de positie teruggebracht naar neutraal. De cijfers over de economie, die de afgelopen maand bekend zijn geworden, hebben het beeld bevestigd dat het economisch herstel traag gaat. Wij voelen ons daarom comfortabel met de huidige neutrale positie. De komende weken zullen de meeste bedrijven hun kwartaalcijfers bekend maken. Daarmee wordt duidelijker hoe bedrijven zich hebben ontwikkeld bij deze lage economische groei. Zoals eerder gezegd zijn aandelen momenteel noch duur noch goedkoop, als gekeken wordt naar de koers/winstverhouding. Maar als winsten dalen wordt de waardering minder aantrekkelijk. Ten opzichte van obligaties zijn aandelen wel aantrekkelijk gewaardeerd. Het dividendrendement op aandelen is hoger dan het rendement op obligaties. Nu centrale banken bijna alle stimuleringsmaatregelen die zij konden nemen hebben genomen en de kritiek op de lage en negatieve rente toeneemt, denken wij dat deze haar laagste punt heeft bereikt. In de VS voorzien wij een volgende renteverhoging in juni. Ook verwachten wij dat de inflatie op het dieptepunt is en weer langzaam zal oplopen. Wij handhaven daarom de korte looptijd van de obligatieportefeuille.

[Klik hier](#) voor het performanceoverzicht van de modelportefeuilles op de website van IVM Caring Capital.

© IVM Caring Capital 2016. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteur.

[Naar boven](#)

Tien jaar 'Principles for Responsible Investment'

Tijdens de Morningstar Institutional Conference op 17 en 18 maart jl. in Amsterdam memoreerden de deelnemers dat het deze maand tien jaar geleden is dat de door de Verenigde Naties ondersteunde 'Principles for Responsible Investment' werden gelanceerd. Inmiddels hebben zich 1380 grote beleggerspartijen, samen goed voor ruim 59.000 miljard dollar aan beheerd vermogen, zich bij UNPRI (United Nations Principles for Responsible Investment) aangesloten. Dit betekent dat zij zich bij het maken van beleggingskeuzes laten leiden door de ESG-principes van verantwoord beleggen. ESG staat voor *Environmental, Social, Governance*; milieu- en maatschappelijk verantwoord beleggen bij goed bestuur. Tot de grote institutionele beleggers die tien jaar geleden direct meededen aan het PRI-initiatief behoorden onder meer ABP en PGGM, de twee grootste pensioenfondsen van Nederland. IVM Caring Capital is hierbij sinds 2011 aangesloten.

ESG rating

In ons land zijn ESG-criteria vaak al geïntegreerd in het beleggingsbeleid. Nog steeds lopen Europese beleggersinstellingen (met name in Noord-Europa) voorop, maar de rest van de wereld is de achterstand snel aan het inhalen, aldus Fiona Reynolds van ratingbureau Morningstar. De laatste jaren hebben ook grote Amerikaanse fondshuizen als Vanguard en Franklin Templeton de PRI ondertekend. Grootste zorg van de UNPRI-beleggers is volgens Reynolds de klimaatverandering. Morningstar was één van de eerste grote indexopstellers die systematisch fondsen beoordeelde op ESG-criteria. In mei vorig jaar kondigde ook ratingbureau MSCI aan de dienstverlening op het gebied van ESG fors uit te breiden. Inmiddels beoordeelt MSCI de portfolio's van rond de 21.000 beleggingsfondsen en ETF's op ESG. Deze beleggingsvehikels worden gerangschikt en gescreend op basis van (risico)factoren als 'CO2-voetafdruk, de impact van duurzaamheid en onderliggende waarden en beginselen'.

Bronnen: morningstar.com, msci.com, fondsnieuws.nl

[Naar boven](#)

Afgelopen dinsdag stemde een meerderheid in de Tweede Kamer in met het initiatiefwetsvoorstel tot beperking van de huwelijkse gemeenschap van goederen. Gezien de zetelverdeling lijkt het waarschijnlijk dat het voorstel ook zonder kleerscheuren de behandeling door de Eerste Kamer zal overleven. Als het voorstel wet wordt, zullen erfenissen, giften en vermogen/bezittingen van vóór het huwelijk automatisch buiten de wettelijke huwelijksgemeenschap vallen. Hetzelfde geldt ook voor schulden gemaakt vóór de huwelijksdatum. Goederen die al vóór het huwelijk gemeenschappelijk bezit waren, vallen echter wél in de gemeenschap, evenals samen aangegane schulden. Dit geldt ook als de verhouding qua inbreng of draagplicht niet fifty-fifty was. Wie dit niet wil, kan nog steeds huwelijkse voorwaarden laten opstellen. Het nieuwe regime geldt overigens alleen voor huwelijken gesloten na invoering van de wet, dus niet voor mensen die op dat moment al zijn getrouwd.

Bewijslast

In de nieuwe situatie vervalt ook de noodzaak om expliciet aan te kunnen tonen dat bijvoorbeeld een registergoed (eigen huis) buiten de gemeenschap valt. De verscherpte bewijsregeling uit de huidige wetgeving komt daarmee te vervallen. Krijgen echtgenoten een geschil over wat van wie is en kan geen van beide het exclusieve eigendomsrecht aantonen, dan geldt dat het betwiste item gemeenschapsgoed is. Tijdens de zitting nam de Kamer ook nog twee moties aan. In de eerste vraagt de Kamer het kabinet om te onderzoeken of de nieuwe wet een aanpassing nodig maakt van het verhaalsrecht bij faillissement (tot de helft van de huwelijksgemeenschap). De tweede motie betreft plannen voor een 'brede neutrale leefvormvoorlichting', om burgers optimaal te informeren over de veranderingen in het huwelijksrecht.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Naar boven](#)

Nederlands initiatief tegen vervuilende smartphone productie

Onder leiding van het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken gaan maatschappelijke organisaties, elektronikabedrijven en beleidsmakers concrete ingrepen bedenken om te komen tot een schonere en veiliger productie van metalen voor smartphones. Volgens een deze week uitgekomen verslag van de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen (Somo) en diverse Afrikaanse organisaties zijn de arbeidsomstandigheden bij het winnen en verwerken van deze grondstoffen in ontwikkelingslanden nog steeds ver onder de VN-normen. Het rapport noemt met name wanpraktijken bij de winning van kobalt in Congo, tin in Indonesië en goud in Mali. Al deze metalen zijn nodig voor de productie van smartphones, maar tijdens de winning worden de arbeiders onvoldoende beschermd tegen de hierbij gebruikte giftige stoffen. In Congo worden soms hele dorpen van mijnwerkers gedwongen tot verhuizen, vaak naar plaatsen zonder schoon drinkwater, geschikte landbouwgrond, scholen en gezondheidszorg. Steden in mijnbouwgebieden hebben ernstig te lijden onder de luchtverontreiniging, veroorzaakt door dag en nacht doorgaand vrachtverkeer. Op veel plaatsen is het drinkwater zwaar vervuild en de bodem te verontreinigd voor landbouw.

Bron: telegraaf.nl

[Naar boven](#)

Meer duidelijkheid over nieuwe schenkingsvrijstelling per 1-1-2017

Langzamerhand wordt er meer bekend over de nieuwe schenkingsvrijstelling eigen woning

tot 100.000 euro, die per 1 januari 2017 van kracht wordt. Ook bestaat er nu meer duidelijkheid over het overgangsrecht dat geldt voor de jaren 2015 en 2016. Voor deze huidige periode geldt uitsluitend de standaard schenkingsregeling, na de tijdelijk verruimde vrijstelling van een ton tussen 1 oktober 2013 en 31 december 2014. Door de verschillende maatregelen is een complexe situatie ontstaan, waarin sommige kinderen die al eerder een schenking ontvingen nog wél, maar anderen niet meer gebruik kunnen maken van de aankomende verruimde schenkingsvrijstelling.

Alleen voor ontvangers van 18 t/m 39 jaar

Grootste verschil met de vorige verruimingsregeling is dat de leeftijdsgrens uit de al jaren bestaande standaardregeling, gehandhaafd blijft: de verkrijger moet dus tussen de 18 en de 40 jaar zijn op het moment van schenking. Alleen hoeft de schenking niet meer uitsluitend van ouders afkomstig te zijn. Zolang het geld maar wordt besteed aan de aankoop of verbouwing van, of hypotheekaflossing voor een eigen woning mag iedereen die aan het leeftijdscriterium voldoet tot 100.000 euro schenkingsvrij ontvangen van iedereen. De regeling is met name bedoeld om het probleem van de onder water staande hypotheek aan te pakken en daarom in principe blijvend. Wel vindt in 2020 een evaluatie plaats.

Overgangsrecht

Voor de periode 2015 – 2016, de twee belastingjaren tussen de perioden met extra verruimde vrijstelling, geldt een overgangsrecht. Dit jaar mag maximaal 53.016 belastingvrij worden geschonken aan eigen kinderen tussen de 18 en de 40 jaar, mits het geld wordt gebruikt ten behoeve van de eigen woning. Eventueel mag de helft van dat bedrag (de eenmalige basisvrijstelling van 25.449 euro) vrij worden besteed. Kinderen die in 2015 of 2016 van de ‘woonvrijstelling’ gebruik hebben gemaakt, hebben in 2017 of 2018 nog recht op een aanvullende vrijstelling van 46.984 euro, op voorwaarde dat zij op het moment van ontvangst nog in de leeftijdscategorie 18 t/m 39 vallen en het geld besteden aan de eigen woning.

Drie categorieën

Door de verschillende vrijstellingsregelingen van de afgelopen jaren en het hierboven genoemde overgangsrecht is een ingewikkelde situatie ontstaan. Om te beoordelen of een kind dat al eerder een schenking heeft ontvangen nog recht heeft op een aanvullende of ‘inhaal’vrijstelling moet gekeken worden wanneer deze eerste schenking plaatsvond. Er tekenen zich dan drie groepen af:

1. Kind kreeg basisschenking vóór 1-1-2010

Kinderen die vóór 2010 de vrij besteedbare basisschenking hebben ontvangen, hebben in principe na 1 januari 2017 nog recht op maximaal 27.567 euro verhoogde schenkingsvrijstelling voor studie of eigen woning. Het kind, dan wel de partner, moet op het moment van ontvangst nog wél voldoen aan de leeftijdseis.

2. Kind kreeg verhoogde schenking tussen 1 januari 2010 en 31 december 2014

Volgens de wetgever kan deze groep in 2017 of 2018 geen beroep meer doen op de verhoogde schenkingsvrijstelling, omdat deze personen al in 2013 en 2014 'hun kans' hebben gehad. Sommige fiscalisten betwijfelen of dit juridisch haalbaar is, omdat er sprake kan zijn van een ongelijke behandeling. In specifieke gevallen achten zij een beroep op het gelijkheidsbeginsel zeker niet kansloos.

3. Kind kreeg verhoogde schenking in 2015 of 2016

Voor deze categorie geldt het hierboven besproken overgangsrecht. Als aan alle voorwaarden is voldaan, kan in 2017 of 2018 nog een aanvullende schenkingsvrijstelling tot 46.984 euro worden genoten, eventueel zelfs gespreid over beide jaren.

Met dank aan Mr. C.G.C. Engelbertink van Van Ewijk Estate Planning. Overige bronnen: FiscAlert, taxence.nl. In de meeste gevallen is maatwerk advies nodig om optimaal te anticiperen op de nieuwe vrijstellingsregeling. Relaties met vragen over dit onderwerp kunnen hierover contact opnemen met hun vaste contactpersoon bij IVM Caring Capital.

[Naar boven](#)

CPB: Nederlandse economie blijft groeien

De Nederlandse economie blijft in de jaren 2018 tot 2021 groeien met 1,8 procent per jaar, meldt het Centraal Planbureau in een recente 'Middellangetermijnverkenning'. In eigen land ziet het CPB weinig bedreigingen voor economische groei, maar daar staan veel risico's vanuit het buitenland tegenover. Het rapport noemt met name bedreigingen binnen de EU, zoals een nieuwe schulden crisis of de moeilijk in te schatten effecten van een Brexit. Daarnaast zijn er zorgen over de aanhoudende terreurdreiging, het monetair beleid in Europa en de VS, de Chinese economie en de ontwikkelingen op de financiële markten. Het geraamde cijfer van 1,8 procent is marginaal beter dan het huidige groeiniveau van rond de 1,6 procent, die vooral voortkomt uit een stijging van de productiviteit. In het verleden werd de economische groei veel meer gestimuleerd door toename van het arbeidsaanbod.

Woningmarkt: grootste prijsprong in 8 jaar

Vanmorgen meldde het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dat bestaande koopwoningen in Nederland vorige maand 4,3 procent duurder waren dan in maart 2015, de grootste prijsstijging in 8 jaar. De huizenprijzen liggen nu 8,5 procent boven het niveau in juni 2013, toen de woningmarkt zich op zijn dieptepunt bevond. Dit is nog altijd 14,8 procent beneden de piek, die in augustus 2008 werd bereikt. Dit geldt overigens niet voor de Amsterdamse woningmarkt, waar de huizen het eerste kwartaal van dit jaar voor het eerst duurder (ruim 2 procent) waren dan vóór de crisis. De gemiddelde verkoopprijs van een bestaande woning in Amsterdam bedraagt nu 337 duizend euro: dat is ruim een ton boven het landelijk gemiddelde. Ook het aantal transacties op de huizenmarkt is fors aan het stijgen. Volgens het Kadaster veranderden in het eerste kwartaal van dit jaar 42.897 woningen van eigenaar, ruim 24 procent méér dan in dezelfde periode in 2015. Volgens een recent rapport van het economisch bureau van ABN Amro zullen er dit jaar 10 procent meer woningen worden verkocht dan vorig jaar, waarmee het recordjaar 2006 wordt geëvenaard. Voor 2017 raamt de bank de groei op nog eens 5 procent.

Bronnen: cbs.nl, fd.nl

[Naar boven](#)

[Afmelden](#) voor deze nieuwsbrief

Heeft u tips, vragen of opmerkingen laat het ons weten.

Telefoon +31 23 531 01 85 Bereikbaar op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

